

Arviointikertomus 2023

Tarkastuslautakunta

4.6.2024

MASKU

TARKASTUSLAUTAKUNTA

SISÄLLYS

Puheenjohtajan katsaus	1
Lautakunnan toiminta Lautakunnan työskentely	2
Tarkastuslautakunnan tilannekatsaus valtuustokauteen	3
Taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	4
Konsernit	5
Henkilöstö	6
Toiminnallisten tavoitteiden arviointia	7
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	8
Yhteenveto ja esitys valtuustolle	9

1. Puheenjohtajan katsaus

Kuntaelämä on joukkuepeliä. Pitäen pallon hallussa omalla joukkueella, saavuttaa yleensä yhteisesti tavoitellun tuloksen. Liikaa yksin kuljettamalla saattaa menettää pallon, eikä yli sivurajan lentävä pallo ole oman joukkueen eduksi.

Motivoitunut valmentaja voi luotsata hyvin yhteen pelaavan joukkueen suuriin saavutuksiin. Taustahenkilöt varmistavat toimivan arkipäivän niin pelikentällä kuin sen ulkopuolella. Vaikeinakin aikoina yhteen pelaava joukkue selviää haasteista, ja vahvistuu tulevaisuuteen.

Näen vahvasti joukkuepelin yhteyden kuntaelämään, tässä tapauksessa Maskuun. Vaikeinakin aikoina haasteet ovat pieniä silloin kun toimiva kuntaorganisaatio vuoropuhellee kuntalaisten ja luottamushenkilöiden kanssa, henkilöstöstä puhumattakaan.

Jokaisella maskulaisella on vahva side kuntaan. Yhdistämällä tätä sidettä yhteisesti jokaisessa kohtaamisessa, luomme yhteen pelaavan joukkueen, joka voi saavuttaa mitä tahansa niin pelikentillä kuin kunnassakin.

Rene Ahonen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2.Lautakunnan työskentely

Kuntalain 121 §:n perusteella on Maskun valtuusto 9.8.2021, asettanut tarkastuslautakunnan vuosien 2021-2023 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan jäseniksi ja näille henkilökohtaisiksi varajäseniksi valtuusto valitsi seuraavat henkilöt:

Jäsen:

Ahonen Rene
Suvitie Pekka
Erama-Kuosmanen Paula
Helenius Pirkko
Kaisalmi Aki
Kero Anne
Lantee Raimo

Varajäsen:

Selinheimo Raili
Jokinen Juhani
Savela Hanna-Kaisa
Aulio Rauno
Lehtiö Janne
Hiippavuori Katriina
Eura Ville

Lautakunnan puheenjohtajana toimii Rene Ahonen, varapuheenjohtajana 12.6.2023 asti Olavi Hillgren, 12.6.2023 eteenpäin Pekka Suvitie. Lautakunnan sihteerinä toimii Kirsi Kylänpää. BDO:n tilintarkastajana toimi keväeseen 2023 asti Sinikka Niitynperä, ja 1.8.2023 alkaen Sari Isaksson.

MASKU

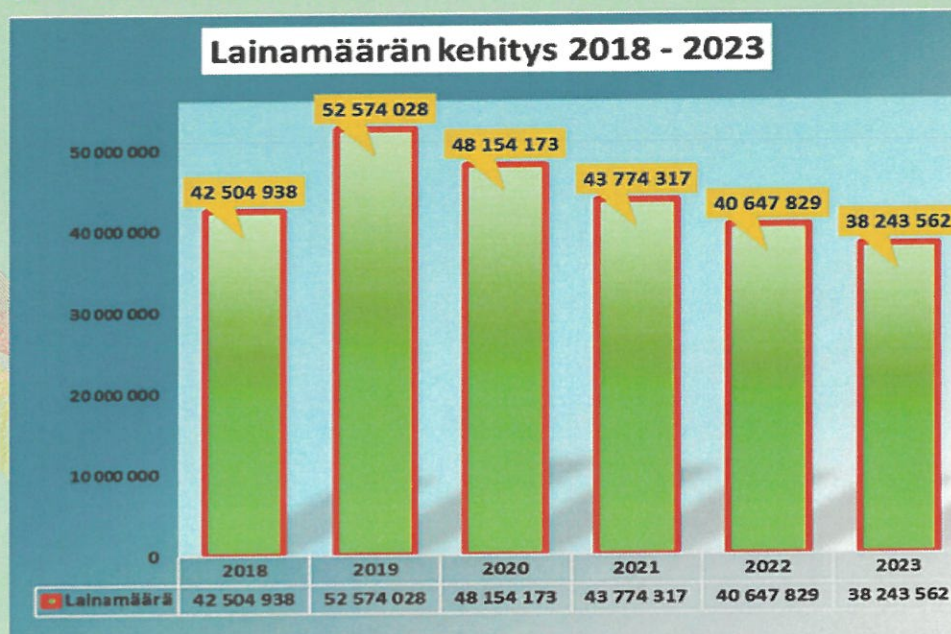
3. Lautakunnan katsaus

Tätä arviointikertomusta laadittaessa tulevaisuusnäkymät kuntakentässä eivät pahemmin mairittele, eikä Maskun kuntakaan säästy osumilta tulevien vuosien aikana. Pienentyvät valtionosuudet, talouden sopeuttamistarpeet, kunnan kiinteistöjen tulevaisuus, hyvinvointialueen paineet sekä huoli varhaiskasvatus- ja opetuspalveluista haastavat kuntatyötä.

Maskun kunnan vuoden 2023 tilikauden tulos oli 533 tuhatta euroa alijäämäinen. Merkittävin negatiivinen muutos tapahtui rahoitustuottojen ja -kulujen määrässä. Negatiivinen vaikutus euroina oli 852 209 euroa.

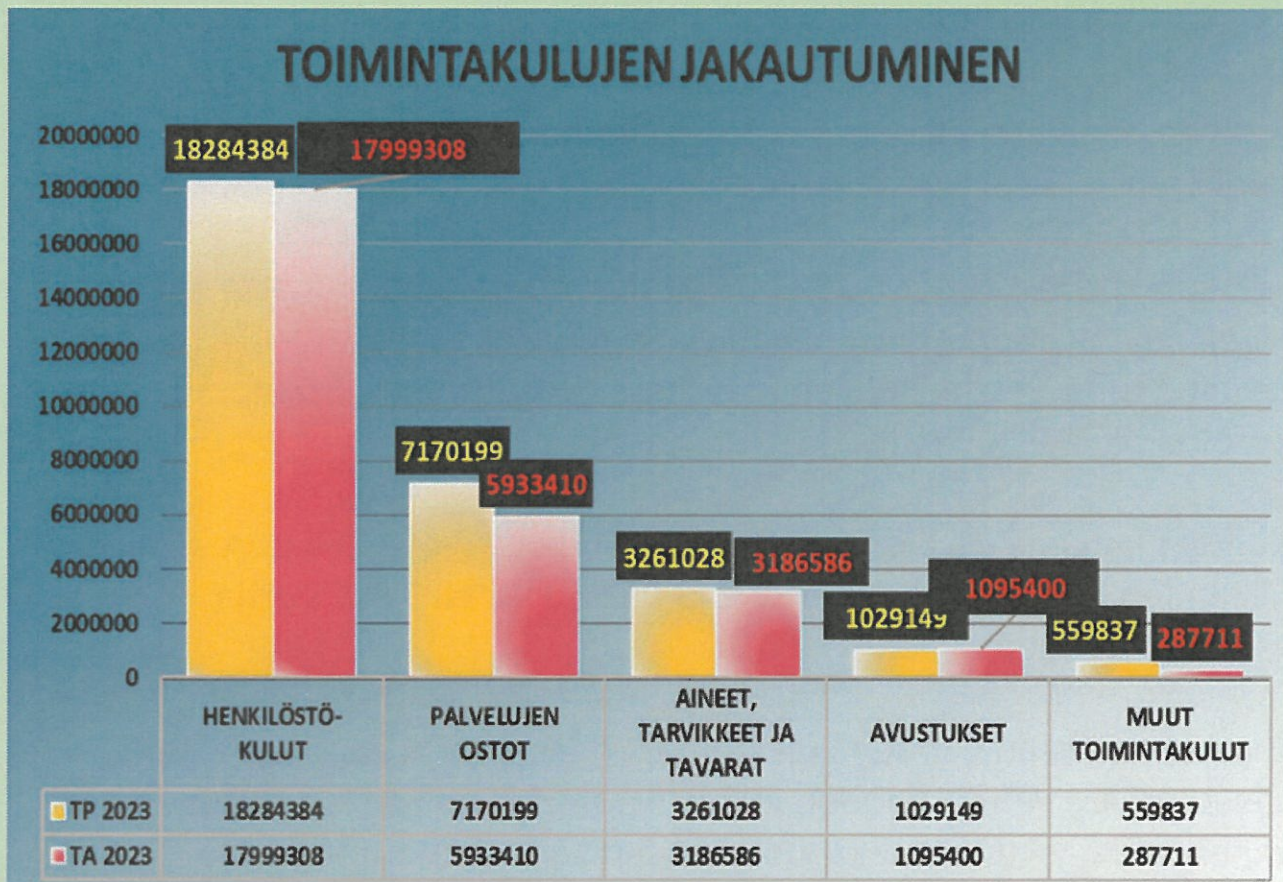
Kunnan lainamäärä aleni edellisestä vuodesta 2 404 267 euroa, ollen tilikauden lopussa yhteensä 38 243 562 euroa eli 3 977 euroa asukasta kohden.

Tilastokeskuksen vuoden 2023 ennakkotiedon mukaan Maskussa väestömäärä väheni vuoden 2023 aikana 15 asukkaalla. Väkiluvun vähenemää selittävät sekä luonnollisen väestönmuutoksen kääntyminen negatiiviseksi että muuttovoiton kääntyminen muuttotappioksi. Kehittämistyötä on jatkettava entistäkin suuremmalla tarmolla.

Lautakunta toteaa, että kuntastrategian aktiivista toimeenpanoa tulee edelleen kehittää, jotta kunnanvaltuusto voi pitkäjänteisesti ottaa askelia kohti visionsa mukaista kasvavaa, lapsiystävällistä ja luonnonläheistä kuntaa, jossa elää hyvinvoivia kuntalaisia.

4. Taloudellisten tavoitteiden arviointi ja tunnusluvut

Toimintakulut ovat toteutuneet arvioitua suurempina henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen piirissä. Selityksenä Perusturvakuntayhtymä Akselin lopettamisesta aiheutunut 380 861 euron kulukirjaus sekä varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen muodostuminen 422 000 euroa talousarviota suuremmaksi.

Tarkastuslautakunnan huomautus: Suuret poikkeamat talousarviossa tulee korjata tilikauden aikana tekemällä talousarvioon muutoksia välittömästi, kun sitovassa määrärahassa todetaan todennäköisesti tuleva ylitys tai tuloissa alitus.

5.Konsernit

”Kunta konserninsa johtoon”

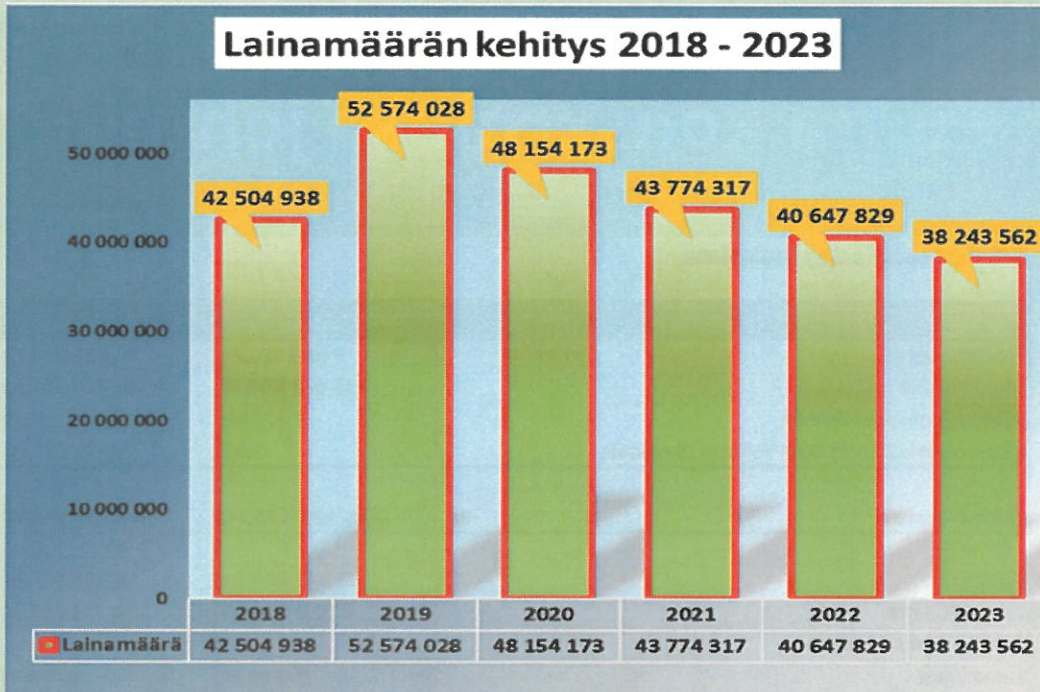
3.4 Konsernituloslaskelma

	TP 2023	TP 2022
Toimintatuotot	7 048 782,61	39 066 730,73
Toimintakulut	-33 578 053,19	-89 828 232,52
Valmistus omaan käyttöön	2 375,00	0,00
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	-10 692,94
Toimintakate	-26 526 895,58	-50 772 194,72
Verotulot	24 341 064,24	46 836 013,39
Valtionosuudet	6 350 083,29	10 718 789,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	29 568,51	8 792,41
Muut rahoitustuotot	29 575,03	137 911,12
Korkokulut	-1 059 176,69	-350 311,28
Muut rahoituskulut	-13 459,77	-65 426,72
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 013 492,92	-269 034,46
Vuosikate	3 150 759,03	6 513 573,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 012 596,43	-5 174 064,62
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-696,67
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 012 596,43	-5 174 761,29
Satunnaiset erät	50 000,00	0,00
Tilikauden tulos	-811 837,40	1 338 812,68
Tilikauden verot	0,00	-64 537,97
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	0,00	-3 118,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-811 837,40	1 271 156,29
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,99	43,49
Vuosikate/Poistot, %	78,52	125,87
Vuosikate, euroa/asukas	327,15	676,31
Asukasmäärä	9 616	9 631

Tarkastuslautakunta suosittelee: Konsernin tytäryhtiöille (Maskun Vesihuolto Oy:lle) on asetettava selkeät toiminnan ja taloudelliset tavoitteet talousarvioon, jotta toteumaa on totuudenmukaisempaa arvioida.

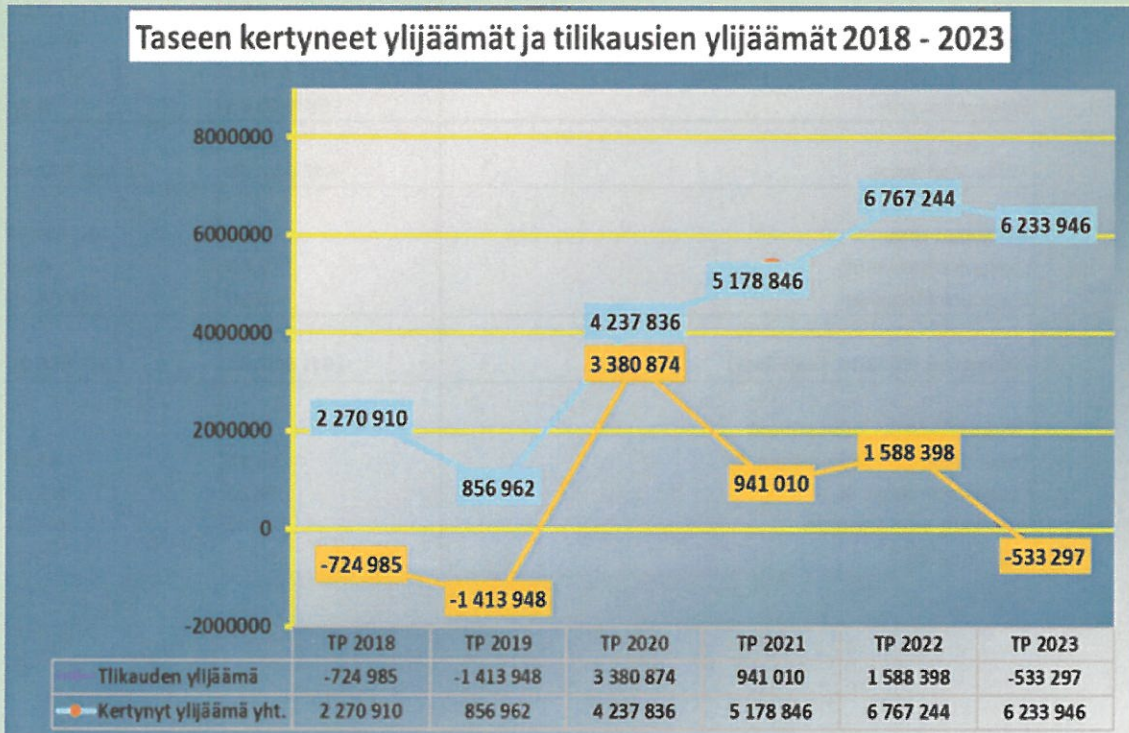

MASKU

Lainamäärän kehityksestä: Lainamäärän aleneminen on ollut positiivista pirteämpien talousvuosien aikana.

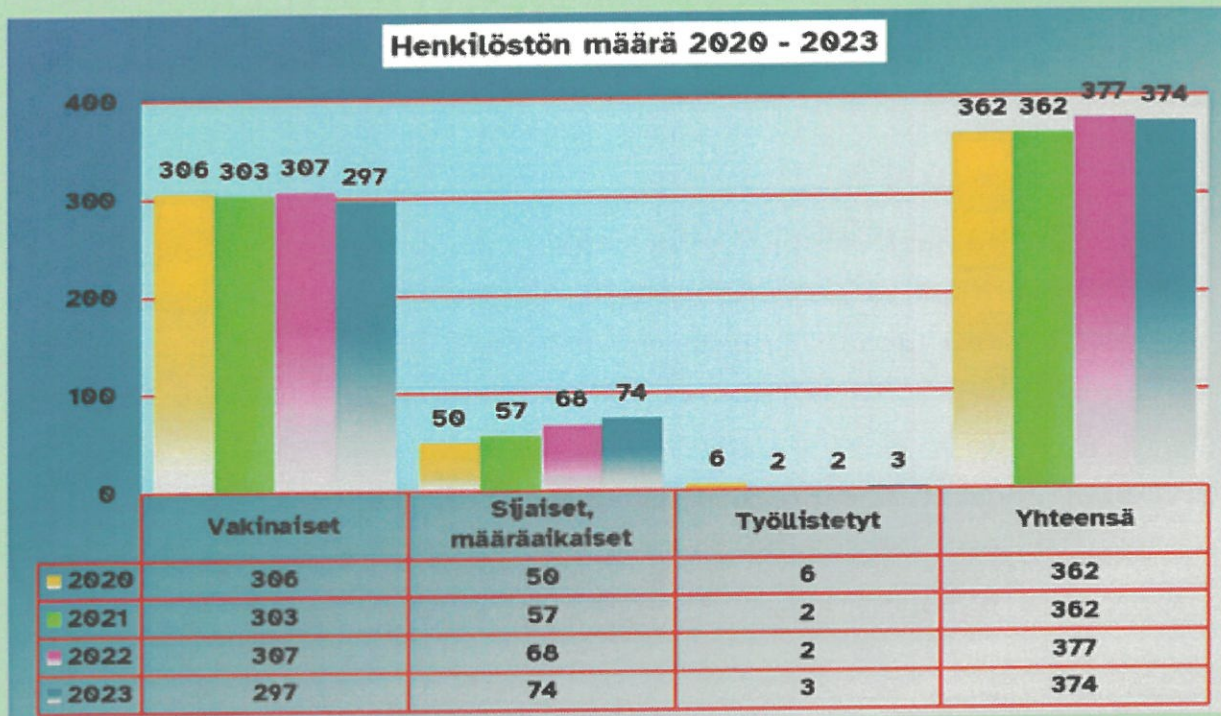
Tarkastuslautakunnan huomautus: Lainamäärän kehitystä tulisi kuvata tunnuksella "lainat ja vastuut". Lisäksi tilinpäätökseen tulisi kirjata tunnusluku "lainat ja vastuut/asukas"

Tasekertymä luo hennon puskurin tulevaan. Taseen kirjaamiseen tarkkuutta.

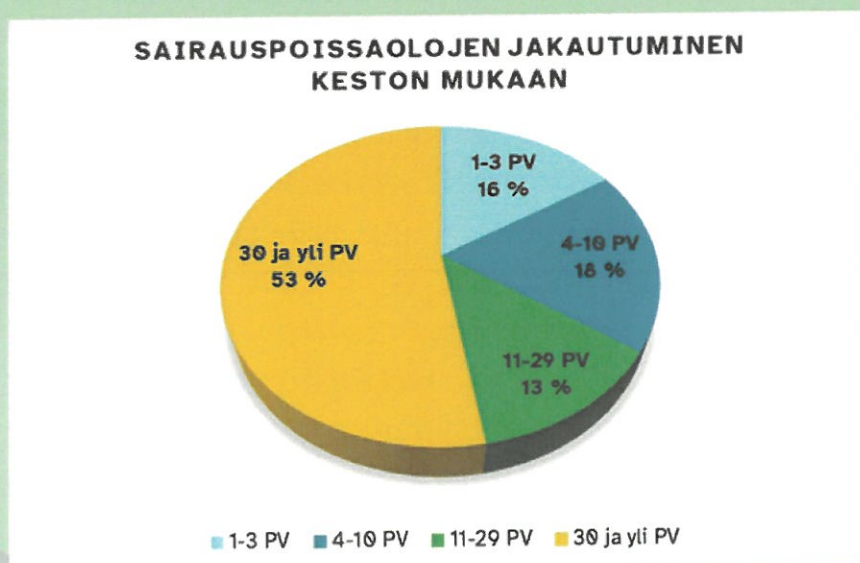
Tilinpäätöksessä on sivulla 39 hallituksen esitys tuloksen käsittelemiseksi. Sen tulisi lähteä tilikauden tuloksesta 619.014 euroa, josta esitetään tehtäväksi poistoeron muutos 85.717 euroa ja sen jälkeen tilikauden ylijäämä ehdotetaan kirjattavaksi taseen ylijäämiin. *

6. Henkilöstö

Huomioita: Tilinpäätöksessä avatut tulevaisuusnäkymät henkilöstön osalta ovat todenmukaisia ja laadukasti esiteltyjä.

Haasteita mm. henkilöstön saatavuusongelmat sekä talous- ja palkkahallintoa hoitavan tilikunnan toiminnan ongelmat.

Maskun kunnassa oli vuonna 2023 koko henkilöstön terveysperusteiset poissaolot yhteensä 7794 päivää eli 20,48 pv/hlö. Vastaava poissaolomäärä vuonna 2022 oli 7526 päivää eli 19,92 pv/hlö.

7. Toiminnallisten tavoitteiden arviointia - huomioita

Investointiaste edelleen alhainen

- **Huomautus:** Jarkko Niemisen tenniskenttien kunnostustöiden urakoinnin valvonnassa oli valtavia puutteita, ja toiminta etukäteen maksettujen urakointimaksujen osalta ei voi toistua.

Tonttimyynti Palsalassa pettymys - Kunnallistekniikan toteutukseen lisättävä valvontaa. Konkreettisten asukasluvun kasvattamistoimenpiteiden toteutumisenäkymä? *

Hemmingin Koulun tulevaisuuden arviointi merkittävän tärkeää

- Sisäilmatutkimukset ovat olleet käynnissä vuonna 2023. Rakennuksen kunnossapito ja huomiointi investoinneissa pidentää yläkoulurakennuksen käyttöikä.

Talousnäkömistä ja sopeuttamistarpeesta huolimatta strategiapaperia ei voi laittaa pöytälaatikkoon

- On tärkeää tavoitella määrätietoisesti strategisia tavoitteita huomioiden sallitut resurssit. Toimet esimerkiksi joukkoliikenteen kehittämiseksi, laadukkaiden ja tasa-arvoisten peruspalveluiden turvaamiseksi, elinvoiman sekä asukasluvun lisäämiseksi ovat merkittäviä vaikeinakin aikoina.
- **Kysymys hallitukselle:** Miten valtuuston asettamia sitovia strategisia tavoitteita tavoitellaan niin, että ne ohjaisivat samalla myös vaikuttavammin talouden tasapainon saavuttamiseen?

Kunnanhallitus ei ole tehnyt päätöstä vuodelle 2023 saataviin valtiosuuksiin tyytymisestä. Kunnan tulee jatkossa tehdä valtiosuuksiin tyytymisestä päätös annetun oikaisuvaatimusajan kuluessa. *

MASKU

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Merkittävä huomautus: Tausta: Tekninen lautakunta on päättänyt kokouksessaan 7.2.2023 § 8, että Varhalle Akselilta siirtyneiden vuokrasopimusten vuokriin tehdään Valtioneuvoston asetuksen (VM/2022/57) mukaiset korotukset 1.3.2023 alkaen.

Vuokrat terveystieteiskeskuksesta, Luukan palvelukeskuksesta ja kunnanvirastossa toimivasta sosiaalitoimistosta on laskutettu Akselin aikaisen sopimuksen hinnoin eikä päätettyjä korotuksia ole laskutettu Varhalta.

Suosittellemme, että kunnanhallitus antaa hallintosäännössä määritellyn ohjeen ja että riskienhallinnan menettelyjä ja siitä raportointia kehitetään systemaattiseksi ja yhtenäiseksi toimintatavaksi eri toimialoille.

Huomautus: Hallintosääntöä seuraavan kerran uudistaessa tulee huomioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkitys, ja tarjota selkeä resurssi toiminnasta vastaavalle viranhaltijalle.

Huomautus: Suuret poikkeamat talousarviossa tulee korjata tilikauden aikana tekemällä talousarvioon muutoksia välittömästi, kun sitovassa määrärahassa todetaan todennäköisesti tuleva ylitys tai tuloissa alitus.

Suositus: Taseen arvonkorotusrahasto tulee poistaa tarpeettomana kunnan taseesta alkaneen tilikauden 2024 aikana. Tämä on tase-erittelyjen selvityksen mukaan liittynyt Askaisten kunnalta aikanaan tulleen sairaanhoitopiirin osuuden siirtymiseen Maskun kunnalle.

9. Yhteenveto ja esitykset valtuustolle

Tarkastuslautakunta on tutustunut vuoden 2023 tilinpäätökseen, sekä tilintarkastajan laatimaan raporttiin ja tilintarkastuspöytäkirjaan. Tilintarkastajan tilintarkastuspöytäkirja on poikkeuksellisesti mukautettu, johtuen sisäisen valvonnan puutteellisesta menettelytavasta.

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan laatinut huomautuksia, suosituksia ja selvityksiä kunnanhallitukselle. Nämä huomiot liittyvät pääosin sisäisen valvonnan piiriin.

Vastausta vaativat kohdat on merkattu arviointikertomukseen lihavoituina otsikoina "huomautus" tai "suositus", sekä lihavoidulla * -merkillä.

Kunnanhallituksen vastaukset näihin kohtiin tulee toimittaa tarkastuslautakunnalle lokakuun 2024 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta tulee toimimaan tulevana arviointikautena työohjelman mukaisesti, samalla tavoitellen yhä yhteiskykyisempää kuntaorganisaatiota viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välillä. Tavoitteenamme on tarjota avaimia sujuvampaan arkipäivään, ja puuttua mahdollisiin epäkohtiin päätöksenteossa, sisäisessä valvonnassa tai kunnan hallinnossa.

Tarkastuslautakunnan esitykset kunnanvaltuustolle:

Tilinpäätöksen 2023 hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen.

**Tarkastuslautakunta on tutustunut vuoden 2023
tilintarkastuskertomukseen ja
esittää sen pohjalta, että kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2023
tilinpäätöksen ja myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille
toimielinten
jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden
tilikaudelta 01.01.2023-31.12.2023**

Maskussa 04.06.2024

MASKUN TARKASTUSLAUTAKUNTA

**Rene Ahonen
Puheenjohtaja**

Rene Ahonen

**Pekka Suvitie
Varapuheenjohtaja**

P. Suvitie

**Pirkko Helenius
Jäsen**

Pirkko Helenius

Paula Eräma-Kuosmanen
Paula Eräma-Kuosmanen
Jäsen

Janne Lehtiö
Janne Lehtiö
Varajäsen

Anne Kero
Anne Kero
Jäsen

Raimo Lantee
Raimo Lantee
Jäsen